

BOSHQARUV TAXLILINING OBEKTIV ZARURLIGI MAZMUNI VA MOHIYATI

Turayeva Gulizahro Kaxxarovna

Guliston Davlat Universiteti o'qituvchisi

Botirov Anvarjon Abduvayit o'g'li

Guliston davlat universiteti talabasi

Axrorov Azamat Anvarjon o'g'li

Guliston davlat universiteti talabasi

***Annotatsiya.** Bu maqola boshqaruv taxlilining obektiv zarurligini o'rganish uchun muhimdir. Maqola boshqa tadqiqotlar va ilmiy yangiliklar bilan ta'minlangan, va boshqaruvning organizatsion va uslubiyatlari, uning tushunchalari va asosiy maqsadlari haqidagi tushunchalar muhokama qilinadi. Boshqaruvning faoliyatini oshirishda ob'ektivlik muhim ahamiyatga ega bo'ladi, chunki bu faoliyatni samaradorligi va natijalari uchun juda muhimdir. Bu maqola boshqa tadqiqotchilar uchun ham foydali bo'ladi, chunki ular boshqa sohaga oid ma'lumotlarni olishga yordam beradi. Maqolada boshqa muxolif fikrlarni taqqoslash imkoniyatiga ega bo'lishi ham muhimdir, shuningdek boshqa tadqiqotchilar bilan ishbirlash uchun alohida ko'rsatkichlar keltirilgan.*

***Kalit so'zlar:** obyektivlik, maqsadlar, natijalar, samaradorlik, effektivlik.*

Kirish.

Boshqaruv taxlili - bu tadbirkorlikda muhim jarayonlarni boshqarib yetishni ta'minlovchi va maqsadlarni amalga oshirishga yordam beruvchi strategik va operativ tadbirlar tizimini o'rganish va amalga oshirishning asosiy vositasi.

Boshqaruv taxlilining mohiyati esa tadbirkorligingizni rivojlantirish uchun muhimdir. Bu jarayon sizga yangi imkoniyatlarni aniqlash, samarali strategiyalar yaratish va mavjud resurslarning samarasiz ishlatilmasini ta'minlashda yordam beradi. Boshqaruv taxlili orqali siz o'zingizning kompaningizni to'liqroq boshqarma qila olasiz va uning istiqbollari ustida nazorat qila olasiz.

Tadqiqot metodologiyasi. Boshqaruv taxlilini amalga oshirishda foydali bo'lgan ilmiy usullar va texnikalar jamlanmasini ifodalaydi. Bu metodologiya, axborotni to'plash, analiz qilish, natijalarni taqqoslash va takroriy natijalarni kuzatib borish jarayonida ishlatiladi. Bu usullar boshqaruv organlarining faoliyatini rivojlantirish uchun eng yaxshi natijalarni ta'minlashga yordam beradi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Boshqaruv taxlilining obektiv zaruriyati, mazmuni va mohiyati mavzuga oid adabiyotlar tahlili yoki boshqa ilmiy materiallar asosida o'rganilishi muhimdir. Boshqaruv taxlili kelib chiqqan muammolarni hal qilish, faoliyatni rivojlantirish va yaxshilash uchun kerakli ma'lumotlarni topishga yordam beradi.

Bu taxlillar jamiyatning amaliy faoliyatida o'rtacha vaqt harajatini kamaytirish, resurslarni samarali ishlash, faoliyatni rivojlantirish va natijalarni baholash imkonini beradi. Bu jarayonning muhim qismlari shunlardir:

1. Maqsadlar: Boshqaruv taxlili maqsad va vazifalarni aniqlash, ularga erishish yo'li bilan bog'liq bo'ladi.

2. Strateji rejalashtirish: Faoliyatning strategik yo'nalishlarini belgilab chiqish va ularni amalga oshirish uchun yo'l harakatlarni belgilash.

3. Resurslar: Kerakli resurslarni identifikatsiya qilish, ulardan samarali foydalanish va bu resurslarni rivojlantirish uchun strategiyalar tuzilishi.

4. Monitoring va baholash: Faoliyatning jarayonini kuzatib borish, natijalarini baholash va undagi muammolarni aniqlab chiqishingiz mumkin.

Adabiyotlar tahlili orqali boshqaruv taxlili haqida ko'proq bilim olgan holda muammoning echim bo'lishi mumkin bo'ladi. Bu esa boshqaruvning samaradorligini oshirishi, amaliyotni yaxshilashiga yordam beradi.

Tahlil va natijalar. Boshqaruv taxlilining obektiv zarurligi, bir korxonaga yoki tashkilotning faoliyatini tahlil qilish, boshqaruv va menejment jarayonlarini qiymat bilan baholash uchun muhimdir. Bu taxlilning mazmuni va mohiyati quyidagicha bo'lishi mumkin: Boshqaruv taxlili, korxonaga yoki tashkilotning faoliyatining o'zini, amaliyotlarini va natijalarini tahlil qilishni o'z ichiga oladi. Bu faoliyatning xizmat ko'rsatish usullarini, ishlar ketma-ketligini va muammolarini aniqlashga yordam beradi va boshqaruv taxlili shuni o'z ichiga oladiki, korxonaning xodimlari qanday amalga oshirishadi va ularning motivatsiyasiga qanday ta'sir etadi. Xodimlar tahlili yo'l-yo'lak maqsadlarni belgilashda ham ahamiyatga ega ya'ni mijozlar bilan munosabatlar ham katta ahamiyatga ega mijozlar bilan munosabatlarni o'rganib chiqish, ularning talablari va istaklari haqida ma'lumot to'plashga yordam beradi. Bu esa yangi sotiqchilarni jalb qilishda va mavjud mijozlarga xizmat ko'rsatishda yordam berishi mumkin.

Boshqaruv taxlilining mohiyati shundaki, uning natijalari asosida boshqa harakatlarni amalga oshirish mumkin bo'ladi. Bunday natijalar quyidagilar bo'lishi mumkin:

1. Faollikni oshirish: Taxlil natijalariga asosan boshqaruv organlari talablarni aniqlaydi va uning muammoni hal qilish uchun tavsiyalarda bulishi mumkin.

2. Yengillik: Taxlil natijalaridan kelib chiqadiki, korxonaga yoki tashkilot ish faoliyatini rivojlantirishi uchun kerakli harakatlarni amalga oshirishi mumkin.

3. Ko'makchi bo'lmasdan toza topshiriqlar: Taxlil natijalari esa mudofaa qilib turibdi va boshqa harakatlarni amalga oshirish uchun yo'l nazorat etadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda boshqaruv taxlilining mazmuni quyidagilardan iborat bo'ladi:

- Boshqaruv taxlili, tadbirkorlikning maqsadlarini belgilash, ularni amalga oshirish uchun zarur tadbirlarni aniqlash va ularni kuzatib borishda yordam bera oladi.

- Boshqaruv taxlili, tadbirkorlikning muhim muammolarini aniqlash va ularni hal qilish uchun zarur resurslarni belgilash uchun yordam beradi.

- Boshqaruv taxlili, tadbirkorlik faoliyatini kuzatib borish, natijalarni baholash va takrorlash jarayonlarini o'rganishning asosiy vositasi bo'ladi.

- Boshqaruv taxlili, strategik rejalashtirishning muhim qismlarini belgilab chiqib, faoliyatni mustaqil ravishda rejalashtirib borishi kerak bo'lgan har doimiy jarayon hisoblanadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. A.B.Muxametov. B.Matrasulov.G.Turayeva T.:Buxgalteriya hisobi darslik. Ziyonashr. 2023.-347 b
2. A.B.Muxametov. U.Chorshanboyev. G.Turayeva T.:Boshqaruv hisobi darslik . Ziyonashr. 2024.-169 b
3. Madinabonu, A., Nurjahon, N., & Mehriniso, M. (2023, April). BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY STANDARTI. In " *Conference on Universal Science Research 2023*" (Vol. 1, No. 4, pp. 93-95).
4. Otajanova, M. (2022). ANALYSIS OF MYTHOLOGYSMS IN MODERN UZBEK PROSE. ANGLISTICUM. Journal of the Association-Institute for English Language and American Studies, 11(5), 16-27.
5. Saodat, I., & Ma'suda, E. (2023, April). BILINGVIZM TURLARI VA IKKINCHI TIL LEKSIK BAZASI. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS (Vol. 1, No. 14.04, pp. 185-188).
6. Israilova, S. (2023). THE PRAGMATIC OCCURRENCE AND MENTAL PROPERTIES OF COLOR COMPONENT UNITS IN CONTEXT. Interpretation and researches, 1(5).
7. Saodat, I. "Ko 'k'" leksemasining etimologik tavsifi. O 'ZBEKISTON, 75.
8. Alavutdinova, N., & Ergasheva, L. (2024). COMMUNICATIVE CHARACTERISTICS OF TEACHING THE UZBEK LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE. Science and innovation, 3(B1), 29-34.
9. qizi To'yeva, M. S. (2022, November). YANGI O 'ZBEKISTON ORIFA AYOLLARI VA G 'ARB AYOLLARINING JAMIYATDAGI MAVQEYI VA ULARNING HUQUQLARI. In INTERNATIONAL CONFERENCES (Vol. 1, No. 2, pp. 74-81).
10. Gulizaxro, T., Mavlyuda, I., Shaxnoza, A., & Hilola, S. (2023, April). Buxgalteriya hisobi fanini rivojlanishida raqamlashtirishni takomillashtirish. In " *Conference on Universal Science Research 2023*" (Vol. 1, No. 4, pp. 102-104).